

Resultater fra opinionsundersøkelsen:

UHOs medlemmer er mest positive

Det er flest blant medlemmene i Utdanningsgruppens hovedorganisasjons (UHO) som svarte at det er riktig av fagorganisasjonene å arbeide for at ansatte ved sykehus ikke skal røyke i arbeidstiden. 72 % av UHOs medlemmer svarte dette. For de øvrige var prosenttallene 69 for medlemmer i Akademikerne, 67 % for Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) og 56 % for Landsorganisasjonens (LO) medlemmer.

Mange røykere er positive

Blant dagligrøykerne svarte 36 % at det er riktig å arbeide for at ansatte ved sykehus skal være røykfrie i arbeidstiden, blant dem som røyker av og til var det 58 %, og blant ikke-røykerne 73 % som svarte dette.

Høy kjennskap til kampanjen

På spørsmål om fagforeningens medlemmer har hørt om engasjementet for å få de ansatte røykfrie i arbeidstiden, svarte 85 % av UHOs medlemmer, 83 % av YS' medlemmer, 80 % av LOs medlemmer og 68 % av Akademikernes medlemmer ja.

Inntektsnivå ingen betydning

Inntektsnivå så ut til å ha liten betydning for holdningene til at de ansatte ved sykehusene ikke skal røyke i arbeidstiden. 63 % av de spurte med inntekt under kr 300 000 var positive, mens 64 % av de med kr 300 000–599 000 i inntekt og 62 % av de med kr 600 000 eller mer, var positive.

Skånes mot lukt

På spørsmål om pasienter på sykehus må skånes mot røykelukt fra klær og ånde fra ansatte, svarte 81 % at de var helt eller delvis enig. Det var et flertall blant alle aldersgrupper om at pasienter må skånes mot røykelukt. 51 % i aldersgruppen 18–29 år svarte dette, mens det var flest i aldersgruppen 45–59 år (65 %).

Når det gjelder fagforeningsmedlemskap, var 73 % av UHOs medlemmer enig i utsagnet om at pasienter må skånes mot røykelukt fra klær og ånde. Blant YS medlemmer var det 72 %, LOs medlemmer 60 % og blant Akademikernes medlemmer 51 %.

God kunnskap om kampanjen Røykfrie sykehusansatte

Tre av fire har hørt om kampanjen, viser en nylig gjennomført meningsmåling.

I meningsmålingen som ble gjennomført av Opinion AS på vegne av Den norske lægeforening, Norsk Sykepleierforbund og Fagforbundet i november 2003, svarte 75 % av de spurte at de har hørt om kampanjen Røykfrie sykehusansatte.

– Dette er et tall vi er fornøyd med, sier president i Legeforeningen, Hans Kristian Bakke. – Kampanjen har lagt vekt på bruk av lokalpresse og interninformasjon ved sykehusene, og det er interessant at det gir så gode resultater, sier han.

Målet snart nådd

Kampanjens mål var å få ansatte ved sykehusene røykfrie i arbeidstiden fra 1.1. 2004. Ved årsskiftet 2003/2004 hadde 62 av 82 sykehus nådd dette målet. De sykehusene som gjenstår, har gitt tilbakemelding om at de har igangsatt arbeidet, og at de regner med å nå målet i løpet av første halvår 2004.

Undersøkelsen omfatter et landsrepresentativt utvalg av befolkningen over 18 år, med 800 respondenter.

– Sykepleierforbundet synes det er flott at flere enn 60 % mener det er riktig av fagorganisasjonene å engasjere seg i dette arbeidet, sier forbundsleder Bente Slaatten. – Dette betyr at nesten to av tre mener den satsingen fagorganisasjonene har gjort på dette området, er riktig.

– Resultatene viser at det arbeidet vi har gjort i 2003, har støtte i befolkningen. Kampanjen har da også blitt positivt mottatt av helsetjenestenes brukere, sier Jan Davidsen, leder i Fagforbundet. – Vi har fått tilbakemelding om at mange sykehusansatte har sluttet å røyke, fordi de gjennom kampanjen har fått tilbud om røykekuttkurs og røykeavvenningsprodukter. Dette er bra, sier Davidsen.

Pasienter bør skånes mot røykelukt

Meningsmålingen viser at over 60 % av befolkningen mener at helsepersonell bør gå foran som gode eksempler ved ikke å røyke i det hele tatt.

I undersøkelsen ble det også spurt om pasienter må skånes mot røykelukt fra klær og ånde fra ansatte. Åtte av ti svarte at de er helt enig eller delvis enig i dette. Blant dagligrøykerne svarte 67 % at pasientene bør skånes, mens 81 % av de som røyker av og til og 86 % av ikke-røykerne var helt eller delvis enige.

Det er en viss kjønnsmessig forskjell. 87 % av kvinnene var opptatt av at pasien-

Tillitsvalgt Jonas Røe Ballestad sammen med helseminister Dagfinn Høybråten ved utdelingen av Røykfriprisen til Sykehuset Buskerud. Foto Lisbet T. Kongsvik

tene må skånes, mens 74 % av mennene var helt eller delvis enige i utsagnet. Der tallene er brutt ned på alder, var det svært små holdningsforskjeller å spore.

Forebyggende arbeid viktig

Sykehuset Buskerud HF var det 16. sykehuset i rekken som fikk tildelt Røykfriprisen i fjor høst, men det første som fikk prisen overrakt av helseministeren.

– Det er et flott initiativ de tre organisasjonene har tatt, sa helseministeren. – Vi er opptatt av at vi ikke bare skal reparere, men også forebygge. Skadevirkningene av røyking er jo velkjente. Alle bør ha et vern mot røyking, påpekte Dagfinn Høybråten da han overrakte prisen.

– Jeg synes det er positivt å jobbe ved et sykehus hvor de ansatte ikke røyker i arbeidstiden, sier Jonas Røe Ballestad, assistentlege og tillitsvalgt ved Sykehuset Buskerud. – Det er viktig at vi som er helsepersonell, og som daglig ser skader forårsaket av røyking, går foran som gode eksempler, sier han. – Det er hyggelig å være med på en positiv profilering. Tiltak som Røykfrie sykehusansatte er en viktig oppgave for organisasjonene, legger han til.

Lisbet T. Kongsvik

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no
Informasjonsavdelingen